

Zbierka súdnych rozhodnutí

Vec C-565/16

Konanie začaté na návrh, ktorý podali Alessandro Saponaro

a

Kalliopi-Chloi Xylina

(návrh na začatie prejudiciálneho konania, ktorý podal Eirinodikeio Lerou)

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Súdna spolupráca v občianskych veciach – Právomoc, uznávanie a výkon rozsudkov v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností – Nariadenie (EŠ) č. 2201/2003 – Právomoc súdu členského štátu, ktorému bol predložený návrh na schválenie odmietnutia dedičstva v mene maloletého dieťaťa – Právomoc vo veciach rodičovských práv a povinností – Dohoda o právomoci – Článok 12 ods. 3 písm. b) – Prijatie právomoci – Podmienky“

Abstrakt – Rozsudok Súdneho dvora (šiesta komora) z 19. apríla 2018

1. *Súdna spolupráca v občianskych veciach – Právomoc, uznávanie a výkon rozsudkov v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností – Nariadenie č. 2201/2003 – Pôsobnosť – Pojem „občianske veci“ – Opatrenia týkajúce sa výkonu rodičovských práv a povinností – Návrh na schválenie odmietnutia dedičstva v mene maloletého dieťaťa – Zahrnutie – Neuplatniteľnosť nariadenia č. 650/2012*

[Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady č. 650/2012; nariadenie Rady č. 2201/2003, článok 1 ods. 1 písm. b), článok 1 ods. 2 písm. e) a článok 1 ods. 3 písm. f)]

2. *Súdna spolupráca v občianskych veciach – Právomoc, uznávanie a výkon rozsudkov v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností – Nariadenie č. 2201/2003 – Právomoc vo veciach rodičovských práv a povinností – Dohoda o právomoci – Výslovné alebo iné jednoznačné prijatie právomoci účastníkmi konania – Rozsah – Spoločný návrh podaný oboma rodičmi maloletého dieťaťa na tom istom súde – Zahrnutie*

[Nariadenie Rady č. 2201/2003, článok 12 ods. 3 písm. b)]

3. *Súdna spolupráca v občianskych veciach – Právomoc, uznávanie a výkon rozsudkov v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností – Nariadenie č. 2201/2003 – Právomoc vo veciach rodičovských práv a povinností – Dohoda o právomoci – Výslovné alebo iné jednoznačné prijatie právomoci účastníkmi konania – Pojem „účastníci konania“ – Prokurátor, ktorý má podľa vnútroštátneho práva plnoprávne postavenie účastníka konania – Zahrnutie*

[Nariadenie Rady č. 2201/2003, článok 12 ods. 3 písm. b)]

4. *Súdna spolupráca v občianskych veciach – Právomoc, uznávanie a výkon rozsudkov v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností – Nariadenie č. 2201/2003 – Právomoc vo veciach rodičovských práv a povinností – Dohoda o právomoci – Výslovné alebo iné jednoznačné prijatie právomoci účastníkmi konania – Prijatie právomoci, ktoré musí existovať v momente*

podania návrhu na začatie konania – Skutočnosti, ktoré nastali po tomto podaní návrhu na súd a ktoré môžu preukázať neexistenciu prijatia právomoci v tomto momente – Námietky zo strany prokurátora, ktorý je plnoprávnym účastníkom konania

[Nariadenie Rady č. 2201/2003, článok 12 ods. 3 písm. b)]

5. *Súdna spolupráca v občianskych veciach – Právomoc, uznávanie a výkon rozsudkov v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností – Nariadenie č. 2201/2003 – Právomoc vo veciach rodičovských práv a povinností – Dohoda o právomoci – Výslovné alebo iné jednoznačné prijatie právomoci účastníkmi konania – Rozsah – Návrh na schválenie odmietnutia dedičstva v mene maloletého dieťaťa podaný spoločne jeho rodičmi – Zahrnutie – Podmienky*

[Nariadenie Rady č. 2201/2003, článok 12 ods. 3 písm. b)]

1. Pozri text rozhodnutia.

(pozri body 16 – 19)

2. Pozri text rozhodnutia.

(pozri bod 25)

3. Pozri text rozhodnutia.

(pozri body 26 – 29)

4. Pokiaľ ide o moment, ku ktorému musia účastníci konania dať svoj súhlas, t. j. moment začatia konania na vnútroštátnom súde, z článku 16 nariadenia č. 2201/2003 vyplýva, že tento moment v zásade zodpovedá momentu podania písomnosti, ktorou sa začína konanie, alebo rovnocennej písomnosti na súde (rozsudky z 1. októbra 2014, E, C-436/13, EU:C:2014:2246, bod 38, a z 12. novembra 2014, L, C-656/13, EU:C:2014:2364, bod 55).

To, že došlo k určitým skutočnostiam až po momente začatia konania, však môže preukázať, že súhlas podľa článku 12 ods. 3 písm. b) nariadenia č. 2201/2003 nebol v tomto momente daný. V rozsudku z 12. novembra 2014, L (C-656/13, EU:C:2014:2364, body 56 a 57), Súdny dvor však konštatoval, že existencia dohody výslovne alebo iným jednoznačným spôsobom v zmysle tohto ustanovenia nemôže byť zjavne preukázaná, keď je konanie na predmetnom súde začaté iba na návrh jedného účastníka konania a keď druhý účastník konania pri prvom úkone, ktorý mu prislúcha v rámci tohto konania, napadne právomoc konajúceho súdu.

Analogicky v situácii, keď sa prokurátor podľa uplatniteľného vnútroštátneho práva považuje za plnoprávného účastníka konania vo veci rodičovských práv a povinností, námietka tohto účastníka konania proti výberu príslušného súdu rodičmi dotknutého dieťaťa po momente, keď sa na súde začalo konanie, bráni uznaniu, že by došlo k akceptovaniu voľby právomoci všetkými účastníkmi konania v tomto momente. Naopak, v prípade neexistencie takej námietky možno súhlas tohto účastníka konania považovať za implicitný a podmienku prijatia dohody o právomoci výslovne alebo iným jednoznačným spôsobom zo strany všetkých účastníkov konania v čase jeho začatia možno považovať za splnenú.

(pozri body 30 – 32)

5. V situácii ako vo veci samej, keď rodičia maloletého dieťaťa, ktorí majú rovnaký obvyklý pobyt ako toto dieťa v jednom členskom štáte, podali v jeho mene návrh na schválenie odmietnutia dedičstva na súde iného členského štátu, článok 12 ods. 3 písm. b) nariadenia Rady (ES) č. 2201/2003

z 27. novembra 2003 o súdnej právomoci a uznávaní a výkone rozsudkov v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1347/2000, sa má vykladať v tom zmysle, že:

- podanie predložené spoločne rodičmi dieťaťa na súde podľa ich výberu predstavuje jednoznačné prijatie právomoci tohto súdu danými rodičmi,
- prokurátor, ktorý je podľa vnútroštátneho práva plnoprávnym účastníkom konania, je aj účastníkom konania v zmysle článku 12 ods. 3 písm. b) nariadenia č. 2201/2003. Námitka tohto účastníka konania proti výberu súdu, ktorý má právomoc, rodičmi dieťaťa po momente, keď sa na uvedenom súde začalo konanie, bráni uznaniu, že došlo k akceptovaniu voľby právomoci všetkými účastníkmi konania v tomto momente. V prípade neexistencie takej námietky možno súhlas tohto účastníka konania považovať za implicitný a podmienku prijatia dohody o právomoci výslovne alebo iným jednoznačným spôsobom zo strany všetkých účastníkov konania v čase jeho začatia možno považovať za splnenú a
- okolnosť, že bydlisko poručiteľa v čase jeho úmrtia, jeho majetok, ktorý je predmetom dedičského konania, a dlhy dedičstva sa nachádzali v členskom štáte, v ktorom sa nachádza zvolený súd, umožňuje – v prípade nedostatku dôkazov preukazujúcich, že by dohoda o právomoci mohla mať nepriaznivý vplyv na situáciu dieťaťa – domnievať sa, že takáto dohoda o právomoci je v najlepšom záujme dieťaťa.

(pozri bod 40 a výrok)